

**MINISTER
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

Warszawa, 03 sierpnia 2022 r.

Znak sprawy: DEJ.jn.058.2.2022

**Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu RP**

Dotyczy: Zapytania nr 5252 w sprawie rozróżnienia produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego

Szanowna Pani Marszałek,

w związku z zapytaniem grupy Państwa Posłów: Jerzego Małeckiego, Andrzeja Gawrona, Grzegorza Gaża, Agnieszki Górskiej, Władysława Kurowskiego, Beaty Strzałki, Marka Wesolego, Patryka Wichra, Adama Ołdakowskiego, Teresy Glenc dotyczącego rozróżnienia produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, przekazuję poniższe wyjaśnienia na zadane pytania.

1. Jakie jest stanowisko Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w przedstawionej sprawie ?

Podstawowe cele prawa żywnościowego to zapewnienie bezpieczeństwa konsumentom oraz ochrona interesów konsumentów dająca im możliwość dokonywania świadomego wyboru spożywanej przez nich żywności.

Każda żywność przeznaczona dla konsumenta musi być oznakowana zgodnie z przepisami rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (...)¹.

---

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. Urz. WE L 304 z 22.11.2011, str. 18 – 63 z późn. zm.)

Przepisy art. 7 ust. 1 ww. rozporządzenia stanowią, że informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, między innymi:

- co do właściwości środka spożywczego, w tym co do jego charakteru, tożsamości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji;
- przez sugerowanie poprzez wygląd, opis lub prezentacje graficzne, że chodzi o określony środek spożywczy lub składnik, mimo że w rzeczywistości komponent lub składnik naturalnie obecny lub zwykle stosowany w danym środku spożywczym został zastąpiony innym komponentem lub innym składnikiem.

Przepisy te mają również zastosowanie do prezentacji środków spożywczych, w szczególności kształtu, wyglądu lub opakowania, zastosowanych materiałów opakowaniowych, sposobu ustawienia oraz otoczenia, w jakim są pokazywane.

W związku z przepisami art. 17 ww. rozporządzenia każdy produkt oferowany konsumentowi musi być właściwie nazwany. Nazwa środka spożywczego jest jego nazwą przewidzianą w przepisach, a w przypadku braku takiej nazwy, nazwą zwyczajową, a jeśli nazwa zwyczajowa nie istnieje lub nie jest stosowana, przedstawia się nazwę opisową tego środka spożywczego.

W przypadku przedmiotowych produktów pochodzenia roślinnego, z uwagi na brak przepisów szczegółowych, nadawane są nazwy opisowe.

Nazwa taka oznacza nazwę zawierającą opis środka spożywczego, a w razie potrzeby również jego zastosowania, który jest wystarczająco jasny, aby umożliwić konsumentom poznanie rzeczywistego charakteru tego środka spożywczego i odróżnienie go od innych produktów, z którymi może zostać pomyłony.

Należy zaznaczyć, że zgodnie z dotychczasową praktyką i przyjętą interpretacją w odniesieniu do nazewnictwa produktów roślinnych, w opinii Ministerstwa:

- nie powinno się używać samodzielnych nazw odnoszących się do części kulinarnych pochodzących ze zwierząt, takich jak np. „boczek”, „rostbef”, „stek”, „karkówka”, „żeberka”, „golonka”, „filet”, „polędwica”, „szynka”, gdyż może to wprowadzać konsumentów w błąd,
- nazwy, które tradycyjnie od wielu pokoleń stosowane są dla produktów mięsnych, tj. np.: „kielbasa biała”, „kielbasa jałowcowa”, „kebab” jednoznacznie kojarzą się z wyrobami

mięsnymi i również co do zasady samodzielnie nie powinny być używane jako nazwy dla produktów roślinnych,

- można stosować nazwy, które odnoszą się do formy przygotowania wyrobu typu "paszтет", „kotlet”, „burger” – oczywiście, jeżeli dopełnione są one odniesieniem do roślinnego pochodzenia wyrobu, tj. np.: „kotlet sojowy”, „kotlet z kalafiora” czy „kotlet ziemniaczany”.

Określenie „kotlet/burger wegetariański/wegański” tak samo jak „kotlet/burger mięsny” w ocenie Ministerstwa jest zbyt ogólne i nie dają konsumentom w myśl definicji ww. „nazwy opisowej”.

Zdaniem Ministerstwa producenci powinni nadawać nazwy jak najszczegółowiej opisujące ich produkty, wskazując w nich na główne składniki, podkreślając cechy organoleptyczne, odżywcze, uwzględniać możliwości przeznaczenia produktów, pokazując które składniki zostały zastąpione całkowicie lub częściowo.

Rynek żywnościowych produktów roślinnych bardzo szybko się rozwija, w tym wykorzystując innowacyjne technologie, dlatego też szczegółowe, opisowe nazwy takich produktów pozwolą konsumentom dokonywać świadomych wyborów.

W trakcie konsultacji z producentami stale podkreślana jest konieczność dokładnej analizy całości oznakowania odrębnie dla każdego produktu, w tym również ze zwróceniem uwagi na takie elementy jak logo firmowe czy nazwa grupy wyrobów („np. „Roślinna produkcja”) itd.

2. Czy w ocenie Pana Ministra możliwe jest wprowadzenie w Polsce przepisów zakazujących używania nazw produktów mięsnych wobec ich roślinnych zamienników?

Przedstawione powyżej podejście odnoszące się do nazewnictwa wyrobów roślinnych było konsultowane z Głównym Inspektoratem Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych i jest brane pod uwagę w kontrolach prowadzonych przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS). Napotkane w trakcie kontroli przypadki oznakowania wprowadzającego w błąd zostaną z pewnością przeanalizowane przez IJHARS i na podstawie zdobytego doświadczenia będzie przeprowadzona analiza zasadności podjęcia działań legislacyjnych. Należy jednak podkreślić, że uregulowania

legislacyjne charakteryzują się określonymi ramami prawnymi, w skutek czego pojawiające się kolejne oznaczenia nie uwzględnione w przepisach mogą stwarzać wątpliwości interpretacyjne.

Dodatkowo informuję, że we wrześniu 2019 r. Komisja Europejska zainicjowała prace nad projektem rozporządzenia wykonawczego do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 dotyczącego nazewnictwa i definicji żywności przeznaczonych dla wegan i wegetarian, jednakże do tej pory projekt nie został przedstawiony.

3. Czy do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi docierają postulaty w sprawie wprowadzenia tego typu zakazu?

W 2020r. Związek Polskie Mięso, w piśmie skierowanym do Ministerstwa, apelował przeciwko możliwości wprowadzenia do polskiego prawa przepisów zezwalających na stosowanie w Polsce nomenklatury stosowanej dla produktów pochodzenia zwierzęcego przez producentów żywności wegetariańskiej i wegańskiej.

Z kolei do IJHARS od 2019 r. do lipca 2022 r. wpłynęły 3 sygnały od konsumentów dotyczące wprowadzenia w błąd przez użycie nazwy produktu kojarzonej z przetworem mięsnym dla wyrobu roślinnego. W jednym przypadku wniesiono zastrzeżenia co do użycia nazwy „burger” dla produktu, który nie zawierał mięsa. Zgłaszającemu wyjaśniono, że dopuszczalne jest stosowanie nazw kojarzonych z przetworem mięsnym dla wyrobów wytworzonych ze składników niezwierzęcych, jednak nazwa takiego wyrobu nie może wprowadzać w błąd.

Dwukrotnie zgłoszenia dotyczyły użycia nazwy elementu mięsa drobiowego dla wyrobów roślinnych „Kotlet drobiowy w panierce” i „kawałki z kurczaka” – sprawa nie została rozpoznana ponieważ produkty te nie znajdowały się we wskazanej sieci sklepów. Niemniej jednak nazwy te są uznawane za nieprawidłowe.

Ponadto podczas kontroli prowadzonej przez IJHARS została zakwestionowana nazwa „Roślinny Qurczak”.

Powyższe wyjaśnienia wskazują na brak koniecznego argumentu do wprowadzenia obowiązkowego przepisu krajowego² o ochronie konsumentów przed wprowadzaniem ich w błąd, co do rodzaju kupowanego produktu, jego cech i wartości odżywczych.

---

² Artykuł 39 rozporządzenia (UE) 1169/2011

Poza obowiązkowymi danymi szczegółowymi, o których mowa w art. 9 ust. 1 i w art. 10, państwa członkowskie mogą wymagać, zgodnie z procedurą określoną w art. 45, podawania dodatkowych

Należy również zauważyć, że na rynku polskim pojawiają się produkty roślinne wyprodukowane przez krajowe firmy branży mięsnej i mleczarskiej. Wydaje się, że zwłaszcza tym firmom powinno zależeć na właściwym oznakowaniu (zgodnym z ww. przepisami) produkowanych produktów roślinnych, zapewniającym rozróżnienie produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego a także właściwej ich prezentacji w sklepach i w reklamach.

Z poważaniem

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Rafał Romanowski
sekretarz stanu
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

---

obowiązkowych danych szczegółowych w odniesieniu do szczególnych rodzajów lub kategorii środków spożywczych, o ile jest to uzasadnione przynajmniej jednym z poniższych powodów:

- a) ochroną zdrowia publicznego;
- b) ochroną konsumentów;
- c) zapobieganiem nadużyciom;
- d) ochroną praw własności przemysłowej i handlowej, oznaczeń pochodzenia, zarejestrowanych nazw pochodzenia oraz zapobieganiem nieuczciwej konkurencji.